

ŽELEZAR

JESENICE, 22. januarja 1966
LETO VIII

Poštnina plačana v gotovini
Številka 3

DE šamotarna

Uspešno delo samoupravnih organov

Po izredno uspeli letni konferenci ZK DE šamotarne, na kateri so razpravljali o proizvodnih problemih obrata in podjetja, je bila tudi zadnja oziroma 22. seja delavskega sveta med najbolj pestrimi, tako po vsebini, razpravi kot po sprejetih zaključkih.

Ugotovili so, da v decembru ni bilo poškodb pri delu in v tem prednjačijo pred ostalimi obrati talilnic. Kolektiv s komisijo za delovno varnost in delavskim svetom izredno skrbi za odpravljanje vseh pomanjkljivosti in seznanjanje članov z nevarnostmi pri delu. Tudi vse sklepe 20. seje DS, ki se nanašajo na ureditev varnostnih mer, so dosledno izvedli, kar je prav tako verjetno pripomoglo k znižanju števila nesreč.

Vse navzoče so seznanili z zaključki seminarja za vodilne delavce, predsednike komisij in predsednike DS. Sklenili so tudi, da bodo na krajših seminarjih ali razgovorih seznanili člane kolektiva s problematiko obrata, podjetja, komune in republike.

Zelo neugodno je bilo poročilo o povišanju posameznih obremenitev drugih obratov. Tako so se povečali stroški s strani OTK kar za 6.300.000 starih dinarjev, v primerjavi z letom 1963 pa za skoraj 9 milijonov starih dinarjev. Delavski svet šamotarne naj zahteva pojasnilo, zakaj je to povečanje tako veliko, posebno še zato, ker so ugotovili, da so pogosto analize za isti material, pozicijo in sestavo narejene trikrat ali celo večkrat. Povečanje stroškov OZOD se v glavnem nanaša na obremenitev za izdelavo prevoznih stolic in jih ni bilo na koncu meseca več mogoče porazdeliti enakomerno na vse leto.

Iz proizvodnega poročila je bilo razvidno, da so plan presegli za 110,63 %. Rezultat pa ni tako zadovoljiv pri izpolnjevanju kvaliteta programa. Vzdržnost ponovc SM peči je bila v decembru za 0,8 šarže večja kot v novembru in je znašala pri pomirjenih jeklih 10,25 šarže. Vzdržnost ponovc na električnih pečeh pa je znašala na ASEA peči 14 šarž, na 8-tonski 18 in na mali peči 36 šarž. Izredno ugodni so rezultati vzdržnosti obokov na ASEA peči, saj je znašala povprečno 54,8 šarže.

V poročilu so bile omenjene tudi izredne težave s kvaliteto surovin, saj so morali tri vagone mekvalitetne surove gline Globoko zavrniti. Obratovodja je poročal tudi o pogovorih z vodstvom Kordunskih rudnikov, ki dobavljajo surovo glino Blatušo. Kvalitetne gline SK 29/30 nimajo več velikih količin na zalogi in ne morejo zadovoljiti vseh zahtev, pač pa imajo veliko gline SK + 27/28. Verjetno se bodo morali v šamotarni zadovoljiti s to kvaliteto, ker ni mogoče misliti na uvoz slabših kvalitete, kar bi bilo tudi nesmiselno, saj tako glino uporabljajo v glavnem za izdelovanje kanelne opeke.

V razpravi so ugotovili, da šamotarni primanjkuje dodatna tehnika, da bi lahko na dveh krajih v skladiščih tehtali material in tako izboljšali kvaliteto. Sodelavci s pečnega oddelka pa so omenili, da je treba vso pozornost posvetiti že začetni predelavi polizdelkov, sušenju opeke in pogosto že izbiri stolic ter perforiranih plošč, če hočemo, da bodo naši izdelki res kvalitetni.

Na koncu se je član DSŽ obrazložil sklepe DSŽ, posebno o regresiranju prevozov na delo ter o ostalih problemih podjetja. ar

Pline je treba poznati

V minulem letu 1965 smo na plavžu, v jeklarni, sivi livarni, glavni strojnični parnih kotlov in novem jeklovleku že od sredine poletja naprej imeli več manjših zastrupitev z ogljikovim monoksidom

teh obratov organizirali tudi posebno komisijo, ki je skupno z reševalno službo dolžna napraviti vse, da bi dotrajane in do sedaj premalo vzdrževane plinovode čimprej zanesljivo in varno ure-

lilnice. V gasilskem domu je bilo sedem predavanj za 115 delavcev, ki so zaposleni v teh obratih in imajo opravka s plini. Poučili smo jih o nevarnosti plinov v njihovih obratih. Na teh predavanjih je bilo omenjenih tudi več predlogov, kako naj to službo izpopolnimo in upoštevamo. Sklep, da naj bodo taka predavanja vsaj na vsakih 6 mesecev, je bil z vseh strani sprejet z zadovoljstvom. Sprejet je bil tudi predlog, da naj službe na plinovodih ne opravljajo več ljudje, ki so podvrženi alkoholizmu — ker pač plin nanje močnejše deluje kot na mlade, fizično zdrave ljudi itd.

Predlog, naj bi bili v plinski skupini zaposleni samo delavci od 18. do 45. leta starosti, tako kot to po pravilniku republiške inšpekcije dela velja za reševalce v požarno varnostni službi, bo dokončno rešilo obratovodstvo plavža. Sklenjeno je, da je treba vse plinske vode, ki so dostopni delavcem, prepletkati rumeno, da bi tako opozorili na nevarnost, poleg tega pa je treba v vseh obratih obnoviti ali namestiti nove rumeno-črne opozorilne tablice, ki bodo prepovedale vstop na vse nevarne kraje in prehode. Te prepovedi je treba natančno upoštevati. — Opozorilne tablice so že v delu in bodo nameščene takoj po izgotovitvi. Naj vsak dobro ve, da plini ne preneajo nobenega neznanja in povrnosti ter da so zelo zahrbtni in nevarni zlasti v zaprtih prostorih. Njihova edina dobra lastnost je, da so lažji od zraka in da se posebno na odprtih prostorih hitro razpršijo. Želim, da bi ta članek služil kot opozorilo in pripomogel, da bodo ljudje na teh delovnih mestih bolj pazljivi.

Gregor Novak

ali generatorskim plinom. Prizadeti zastrupljeni so nam povzročali velike skrbi, kajti pri ugotavljanju vzroka tudi z najnovejšim indikatorjem (naprava za ugotavljanje CO), nismo mogli posebno zanesljivo ugotoviti, kje plini uhajajo.

Na pobudo tehničnega direktorja in vodstva HTV službe smo zaradi tega takoj uvedli stalno vsakodnevno kontrolo, ki ima nalogo, da po potrebi — najmanj pa na vsakih 8 ur — izmeri koncentracijo uhajajočih plinov v vseh obratih, kjer te pline uporabljajo.

Zaradi resnosti problema smo z obratovodji

dili. Šestčlanska skupina ljudi, zaposlena in odgovorna samo za vzdrževanje in stalno brezhibno ureditev plinovodov, se je torej znašla pred težkim, nevarnim in napornim delom, ki pa ga je od 11. oktobra 1965, ko je s tem pričela, do 10. januarja 1966 v glavnem opravila.

Reševalci so v tem času izvršili 1012 meritev plina ter sodelovali pri vseh popravilih, ki so jih v 396 urah opravili omenjeni strokovnjaki iz plinske skupine obrata plavž.

Člani omenjene komisije so se o tem problemu trikrat menili z inž. Karbom, pomočnikom tehničnega direktorja za ta-

Tehnične norme v adjustaži valjarne 2400

Dnevni red 18. redne seje DS DE valjarne 2400 je obsegal štiri točke. Najprej so pregledali sklepe zadnjih sej samoupravnih organov in ugotovili, da je treba nekaj sklepov 17. seje razveljaviti.

Predsednik HTV komisije tov. Bajt je prebral zapisnik njihove seje in predlog HTV pravilnika. Navzoče člane DS je seznanil tudi z normativom zaščitnih sredstev oziroma kakšna zaščitna sredstva predvideva HTV komisija za posamezna delovna mesta. Potem, ko so pravilnik dopolnili, so ga z glasovanjem sprejeli.

Tov. Črv je govoril o tehničnih normah za rezanje debele pločevine v valjarni 2400. Podrobneje je obrazložil, koliko plošč naj bi odrezali na škarijah, da bi bila njihova kapaciteta zadovoljiva. Obrazložitev je podal po debelinah pločevine in kapacitetah na eno dmino. Glede uvedbe novih norm je obratovodja valjarne 2400 menil, da so le te nujno potrebne. DS DE je predlagano normo za adjustažo načelno sprejel in sicer s pripombo, da je treba zaračunavati 2 do 3 mesece po stari in novi normi.

Ob zaključku seje je disciplinsko poravnalna komisija

predlagala za izključitev Maksa Stegnarja zaradi neopravičenih izostankov z dela v zadnjih petih mesecih lani. Ker je tov. Stegnar obljubil, da v bodoče ne bo več izostajal, je DS DE sprejel sklep, da lahko nadaljuje z delom, toda pri prvem neopravičenem izostanku bo dobil odpoved.

Na osnovi zakona o delovnih razmerjih morajo tudi delavski sveti delovnih enot imeti kadrovsko-strokovno komisijo, ki na svoji seji razpravlja o sprejemanju in odpuščanju delavcev in uslužbencev. Delavski svet DE je

v to komisijo imenoval: Cirila Urbarja, kot predsednika Daniela Črva kot namestnika, ter člane in njihove namestnike: Rada Pintarja, Janka Smoleja, Martina Žvaba, in Janka Bernika. — or

FRANCIJA. Francoska železarska družba »Etablissements Marrel Frère S. A.« je zgradila v Rive-de Gier (Loire) novo elektro jeklarno z načeto letno proizvodno kapaciteto 75.000 ton elektro jekla in možnostjo povečanja na 120.000 ton. Za proizvodnjo plemenitega jekla bodo uporabljali v tej jeklarni napravo za vlivanje v vakuumu.

Mráz jih ovira pri delu

Pri tov. Hrastarju smo se zanimali za potek montažnih del v valjarnah Bela na Belškem polju. Povedal nam je, da so že pripravljene izmene in tudi naprave za sušenje globinske peči števil. 3. V teku so zaključna dela, še posebej, kar zadeva varnost ter priprave za začetne meritve sušenja. Pri delu imajo precejšnje težave, ki so jih že prej predvidevali in sicer zaradi mraza. Vse napeljave zamrzujejo, olje in mast pa se strjujejo. Tudi izvajalci del, ki so zaposleni pri montaži, zaradi mraza ne morejo biti tako učinkoviti kot so sicer.

Prav tako imajo težave zaradi oskrbe s paro, ker parovod Jesenice-Bela še ni dograjen. Dela pri izgradnji

parovoda so prav tako zakasnila zaradi mraza. Na Belškem polju imajo lokomotivo za proizvodnjo pare, vendar je njena zmogljivost premajhna, da bi lahko zadoščala za vse potrebe.

Se vedno pričakujejo nekatere dele iz uvozne opreme, da jih bodo vgradili v naprave. Problem so premostili tako, da sam bluming ni več odvisen od manjkajočega uvoznega materiala. Treba je pohvaliti vzdrževalce iz mehanične delavnice na Jesenicah, ki so za mazilne sisteme izdelali mnogo manjših delov, ki jih ni bilo v uvoženih pošiljkah.

Pri kompletiranju in pripravih za testiranje agregatov sodeluje že okrog 40 vzdrževalcev iz našega kolek-

tiva, ki pomagajo pri reševanju tudi takšnih problemov oziroma opravljajo dela, katera mora v normalnih razmerah opraviti montažno podjetje, ki je pogodbeno vezano za montažo naprav.

— or

Prejeli smo

Tovariš urednik!

Čutim se dolžnega, da opozorim na nevarnost, ki preti neizkušeni mladini v kopališču »Ukova« v zimskem času.

Večkrat sem že opazil, da mladina izkoristi led v bazenu, čim se pojavi, za drsanje in igranje. Sami seveda ne morejo vedeti, če je led tudi dovolj trden, da bo vzdržal težo in je le slučaj, da se do sedaj še ni zgodila kakšna nesreča.

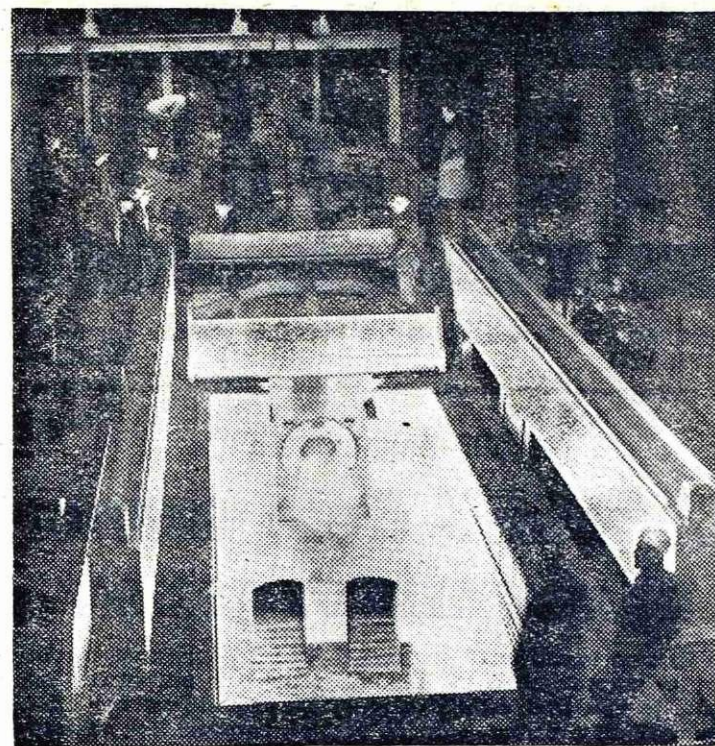
Danes, 17. januarja, sem zopet šel po Razgledni poti in opazil tri fante pri bifeju v kopališču, ki so bili očitno v hudih škripcih. Dva sta bila v spodnjem perilu in sta dokaj spretno ožemala obleko, pri tem pa poskakovala kot da stojita na žerjavici. Nič čudnega, pri temperaturi -5° C je hudo biti moker! Na tleh so ležale šolske torbe. Kakšen nov šport so si izmislili, ne vem in je to njihova stvar. Na vodi v bazenu sem opazil nekaj krp ledu in nekaj desk.

Sicer je okoli kopališča dovolj visoka ograja, toda nadbudna mladina to oviro zlahka zmora. Tudi opozorilnih napisov, ki prepovedujejo vstop, ne manjka, so pa že slabo čitljivi in ne zadoščajo za vse štiri strani ograje.

Dejstvo je, da vse skupaj ne ovira mladine, ker se večkrat zadržuje v kopališču, čeprav je zaprto. Mogoče bi namestili nad žično ograjo še okrog 40 cm visoko bodečo žico, morda uvedli občasno nadzorstvo v kopališču. Ne smemo čakati, da pride do nesreče.

Pa brez zamere!

J. D.

Preizkus gorilca na III. globinski peči

Nove oblike rekreacije

Železarna bo za svoje delavce organizirala nekatere nove oblike rekreacije:

1. **Smučarsko šolo za začetnike na Kresu.** Šola bo vsak dan, razen ob sobotah in nedeljah, od 24. januarja 1966 naprej. Šola je namenjena začetnikom vseh starosti in obeh spolov. Vodil jo bo smučarski učitelj. Vsak se lahko prijavi na licu mesta ali Zoranu Špornu, Javornik III, telefon 706.

2. **Rekreacijsko skupino v TVD Partizan.** Z 22. januarjem bo začela delovati vsako soboto od 16. do 18. ure v telovadnici TVD Partizan rekreacijska skupina. Pod strokovnim vodstvom rekreatorja si bodo člani skupine lahko svobodno izbrali vsebino udejstvovanja. Interesenti se lahko prijavijo na kraju samem ali na telefonsko številko 834.

3. **Smučarski pouk na Črnem vrhu.** Ker postaja Črni vrh vedno bolj priljubljeno zbirališče naših sodelavcev v času tedenskega počitka, bo vsako nedeljo od 10. do 12. in od 15. do 17. ure na Črnem vrhu prisoten smučarski učitelj, ki bo na razpolago našim delavcem, če si bodo hoteli izpopolniti smučarsko znanje. Vsa pojasnila dobite pri Zoranu Špornu, Javornik III, telefon 706, kjer se lahko tudi prijavite.

Vse te usluge so za člane delovne skupnosti Železarne Jesenice zastoj. Zato vabimo vse, da se jih poslužijo v čim večjem številu.

Vsak industrijski izdelek ima svojo proizvodno ceno, v kateri so upoštevani vsi stroški, nastali med proizvodnim procesom. Pri tej proizvodni ceni sta dve osnovni postavki: surovine oziroma različni materiali, potrebni za odvijanje proizvodnega procesa ter predelava. Pri proizvodnji surovega jekla v različnih jeklarskih agregatih štejemo pod surovine tako imenovani vložek — grodelj, staro železo, kovinske in nekovinske dodatke, pri stroških predelave pa energijo in gorivo, osebne dohodke, vzdrževanje, različne pomožne materiale, amortizacijo in podobno.

Izračun predvidenih proizvodnih stroškov imenujemo z drugo besedo tudi kalkulacijo, v kateri lahko do najmanjših podrobnosti razčlenimo struk-

Kalkulacije in proizvodnja

turo stroškov za posamezni izdelek. Ena izmed nalog našega akcijskega programa je tudi izdelava novih kalkulacij najprej za nekatere najvažnejše, pozneje pa postopno za vse izdelke naše železarne.

Vendar izdelava kalkulacij ni samo naloga računovodskega sektorja, temveč se mora z njo temeljito spoprijeti tudi tehnični sektor. Kalkulanti v obratih, pa tudi ekonomisti v centralnih službah, niso v stanju vedno izdelati takšne kalkulacije, ki bodo dejansko odgovarjale tudi v tehničnih podrobnostih stvarnemu stanju. Posebno velja to ob pričetku obratovanja novih proizvodnih agregatov ali spreminjanju tehnološkega postopka, ki je bila posledica določene modernizacije ali rekonstrukcije posameznih proizvodnih naprav.

Poglobitev v tehnično plat kalkulacij za posamezne izdelke naše železarne, od grodlja preko posameznih kvalitetskih surovega SM in elektro jekla, polizdelkov valjarn in končnih izdelkov posameznih delovnih enot lahko pokaže presenetljive rezultate. Podrobna kalkulativna analiza lahko neprizadeto odkrije, kakšne tehnološke ali vzdrževalne prijeme so predrage, kaj lahko prinese pocenitev proizvodnje in kje je treba iskati možnosti za znižanje proizvodnih stroškov med samim tehnološkim postopkom.

Iz teh razlogov je nujno potrebno, da tudi v letošnjem letu nadaljujemo z izdelavo podrobnih, tehnično utemeljenih kalkulacij za posamezne izdelke, kar smo pričeli že v preteklem letu. Te kalkulacije nam bodo poleg že prej navedenih prednosti pokazale tudi to, kakšni izdelki so s stališča našega dohodka in proizvodnih stroškov za nas najbolj zanimivi in kakšni nam ne bodo prinašali takšnega dohodka kot smo morda pričakovali.

Dejstvo je, da visoka proizvodnja in kvalitetni program še vedno ni vse, čeprav je to zelo veliko. S podrobnimi kalkulacijami moramo še ugotoviti, če sta dosežena proizvodnja in njen program tudi z ekonomskega stališča najbolj utemeljena. Šele, ko bomo za vse naše izdelke to zares ugotovili in na podlagi dobljenih ugotovitev tudi ukrepali, bomo na čistem z našo ekonomiko. K.

Kako naj

V zadnjem času, predvsem pa od takrat, ko je bilo v dnevnem tisku objavljeno obvestilo, da bo s 16. januarjem 1966 ukinjena železniška proga Jesenice-Planica, precej razpravljamo o prevozi in o regresih delavcem, ki se vozijo z vlaki ali avtobusi na delo.

Ob vseh teh razpravah sedaj, ko je tudi železnica podražila prevozne usluge, vse bolj prihajamo do zaključka, da moramo uvesti enoten način regresa za prevoz na delo z vlakom ali avtobusom. Pripravljeni je ustrezno gradivo, ki vsebuje več možnih variant za regresiranje prevozov. To gradivo so dobili v pregled tudi člani avtobusnih odborov in prav bi bilo, da ga dobro proučijo in objektivno ocenijo.

Dosedanji princip plačevanja regresa za vlak ali avtobus je bil zelo

različen iz razloga, ker je železnica dajala na delavsko karto znaten popust. Princip plačevanja avtobusnih prevozov je temeljil na fiksnih cenah za prevožen kilometer, ki je znašala 210 din, pri čemer je imela močan vpliv na ceno posameznika polna ali nepolna zasedenost avtobusa. Novi predlog temelji na izračunu vrednosti prevoženega kilometra na obstoječe število uporabnikov, pri čemer bi bil prevoz v bolj oddaljene kraje dražji. Zato bi bili prav gotovo nekoliko dražji prevozi na progi Jesenice-Krnica, kjer je relacija po prevoženih kilometrih dolga zaradi smeri Jesenice-Lesce-Bled-Krnica. Računati je treba, da bo dražji prevoz tudi na relaciji Jesenice-Begunje-Zapuže iz razloga, ker je prevoznik na tej relaciji uporabljal dodatni av-

Poškodbe pri delu

VALJARNE JAVORNIK I

Ivan Zupan, brusilec na rafama stroju, je brusil gredico. Ko je obesil stroj na kljuko, se je razletela brusilna kolot in čeprav je takoj odskočil, mu je kos koloti poškodoval kolk leve noge.

Franc Smolej, zakladalec na strojni peči, si je poškodoval koleno leve noge. Magnetni žerjav je prinesel ingote na zakladalno mizo. Ker je magnet popustil, so ingoti padli poleg mize na drog, ki je udaril poneščenca.

Ferid Zukić, II. rezalec, je odstranjeval vroče palice in si opeknel zapestje desne roke.

Ciril Debeljak, zakladalec gredic, si je pri nakladanju gredic na voz poškodoval stopalo na nogi.

Anton Zaveljcina, pomočnik ogrevalca, je odrival v peči segreti material z drogom in se pri tem udaril na brado.

Peter Pavlovič, razkladalec pod žerjavom, je preskočil voz in si izvinil desno nogo v gležnju.

JAVORNIK II

Franc Bartelj, žarilec pri zvonasti peči, je zapenjal z verigo pokrov žarilne peči, ki je zdrsnil in ponesrečencu poškodoval kazalec desne roke.

Stanko Žibert se je pri zračanju pločevine v adjustaži, kamor je bil ta dan posojen, urezal skozi zaščitno rokavico na prvi prst desne roke.

Valentin Mauri, I. rezalec, je zračil pločevino. Ko je plošče trgal narazen, se je močno urezal v podlakot leve roke.

JEKLOVLEK

Benedikt Bremec, ravnalet, si je pri nakladanju jeklenih palic laže poškodoval kazalec na desni roki.

STRUGARNA VALJEV

Ciril Mencinger, brusilec, si je pri vzpenjanju na bru-

silni stroj, ko mu je na stopnici spodrsnilo, poškodoval zapestje na levi roki.

STROJNO-ENERGETSKI OBRATI

MEHANIČNE DELAVNICE
Stanku Zupanu, kovaču v kovačnici, je drobci jekla, ki se je med sekanjem peresnega jekla odkrušil od nastavljenega kladiva, ranil levo roko.

Franc Kejžar, strojni ključavničar v delavnici, se je po lestvi spuščal v strojnico Dorrovih čistilcev, stopil na žebelj v deski in si poškodoval stopalo.

KONSTRUKCIJSKE DELAVNICE

Francu Kocjančiču, elektrovarilcu na montažnem oddelku, je med demontažo ventilatorja plošča (podstavček), ki je zdrsnila, poškodovala levo roko.

Bernarda Olipa, vodovodnega instalaterja v instalacijski delavnici, so muldni vozovi, ki jih je potiskal vlagalni stroj, pritisnili ob stebel II. peči in mu poškodovali desno ramo.

ELEKTRO DELAVNICA

Karlu Azmanu, elektromehaniku v elektro delavnici, je med izsekavanjem ležišča na krmilnem valju odletel drobci kovine v levo oko.

PROMET

Vinko Štancar, premikač ozke proge na prostoru, si je pri obračanju kretnice poškodoval prst na desni roki.

Anton Bernik, premikač ozkotirne proge na prostoru, si je pri sestopu z lokomotive, ker mu je na stopnici spodrsnilo, izvinil levo nogo v gležnju.

Sredo Jelič, premikač ozkotirne proge v livni lopi jeklarne, je postavljaj na tir iztirjen voz. Veriga, ki se je odrgala, mu je poškodovala nos.

Ilija Mijatovič, premikač ozkotirne proge v jeklarni, si je med spenjanjem vozov s spenjačo poškodoval brado.

Rudiju Pintariču, premikaču ozkotirne proge na Javorniku, je med obračanjem lokomotive obračalna naprava poškodovala tri prste na desni roki.

Stane Vidovič, premikač normalnotirne proge na prostoru, si je pri sestopanju z lokomotive izvinil levo nogo v gležnju.

TRANSPORT

Milenko Gajič, delavec mladinske brigade, je med prevažanjem kvarcita s samokolnico padel z deske in vagona na tla ter si poškodoval hrbet.

VZDRŽEVANJE JAVORNIKA

Andrej Sirc, skupinovodja — ključavničar v mehanični delavnici, si je med demontažo tekalnega kolesa mize III na težki progi poškodoval mezinček na levi roki.

Gasper Potrebuješ, dežurni ključavničar na tanki pločevini, bi z žerjavom prineseno in z žico zvezano verigo moral odložiti na mizo. Ko jo je potegnil k sebi, se je pretrgala žica, veriga pa mu je poškodovala levo nogo.

Marjan Jesih, pomožni delavec v mehanični delavnici, si je med prenašanjem drsnega ležaja, ko je leta zdrsnil, ranil zapestje desne roke.

Miro Pintar, strugar v mehanični delavnici, si je med rezanjem pločevine za podloge ranil dlan leve roke.

PLINSKA IN VODNA ENERGIJA

Janez Pogačar, izdelovalec acetilena, si je med razkladanjem karbidnih sodov, ko mu je spodrsnilo, poškodoval četrti prst na desni roki.

**Dopisujte
v »Železarja«**

OBVESTILO

Oddelek za notranje zadeve Skupščine občine Jesenice obvešča lastnike motornih in priklopnih vozil na območju občine Jesenice, da bo redna registracija motornih in priklopnih vozil za leto 1966 od 17.1.1966 do 17.2.1966, in sicer vsak dan od 8. do 12. in od 14. do 18. ure, razen ob sobotah. Registracija bo v prostorih oddelka za notranje zadeve SOB Jesenice, Cesta maršala Tita 64, soba št. 7/II.

Da bi se izognili nepotrebnemu čakanju, bo vsak posameznik dobil pismeno obvestilo, v katerem bo določen datum podaljšanja registracije njegovega vozila.

Za podaljšanje registracije motornega vozila mora predložiti:

1. prometno dovoljenje,
2. veljaven karton tehničnega pregleda vozila,
3. podatke o prevoženih kilometrih v času od 1.1. do 31.12.1965 in o aimenziji gum na motornem vozilu

Da bi vam skrajšali pota v zvezi s plačilom obveznih taks, cestne pristojbine, obveznega zavarovanja, prijave za podaljšanje registracije in statističnega lista, bo v bivšem zdravstvenem domu na Jesenicah, Cesta maršala Tita 65 na razpolago strojepiska za izpolnjevanje obrazcev in omogočeno plačilo taks pristojbin in obveznega zavarovanja.

Potrditev podaljšanja registracije in eventualno izdajo novega prometnega dovoljenja pa boste urečili na oddelku za notranje zadeve.

Vse ostale informacije v zvezi s podaljšanjem registracije za leto 1966 dobite pri oddelku za notranje zadeve Skupščine občine Jesenice ali na kraju registracije.

Lastniki motornih vozil, ki iz upravičenih razlogov (službeno potovanje, bolezen) v navedenem času ne bodo mogli podaljšati registracije vozil, bodo to lahko storili do 28.2.1966.

Lastnikom motornih vozil, ki brez upravičenih razlogov do 17.2.1966 ne bodo zahtevali podaljšanja registracije ali vozila odjavili, bomo na njihove stroške odvzeli evidenčne tablice. Če bodo hoteli tako vozilo pozneje registrirati, se bo to smatralo kot nova registracija vozila.

Iz pisarne
oddelka za notranje zadeve
SOB Jesenice

BOLIVIJA. Bolivijska vlada išče interesente za izkoriščanje novih nahajališč železne rude v bližini mesta Mutuna, za katera previdevajo, da obsegajo zaloge okoli 50 milijonov ton te železar-

ske surovine s približno 54% železa. Za to nahajališče se zanima neka britanska železarska družba, vendar pogodba zaenkrat še ni sklenjena.

JAPONSKA. Japonska železarska družba Nippon Kokan dobavlja tračno jeklo, s katerega odstranijo škajo v posebni napravi, ki omogoča čiščenje trakov s pomočjo jeklenih kroglic. Ugotovili so da je odstranjevanje škode s to napravo zelo učinkovito, saj je površina trakov zelo enakomerno očiščena in zelo primerna za prevlečenje z različnimi zaščitnimi prevlekami.

LR KITAJSKA. Britanska podjetje »BIRLEC Ltd« bo dobavilo LR Kitajski kompletno napravo za cementiranje različnih avtomobilskih delov. Naprava bo imela zmogljivost 250 kg na uro in bo lahko cementirala do globine med 0,5 do 1,0 mm.

VELIKA BRITANIJA. Britanska železarna »Tube Investments« bo zgradila nov obrat za proizvodnjo brezšivnih cevi. Letna proizvodnja bo 100.000 ton cevi iz nelegiranega v legiranega jekla s premerom 25 do 127 mm in dolžino do 90 m.

regresiramo prevoze

tobus za jutranjo konico, kilometri ne zanj pa ni zaračunaval.

Da se zavzemamo za enoten regres in istočasno tudi za povečan doprinos vozačev, je vzrok v tem, ker smo imeli v preteklih obdobjih precejšnje nesorazmerje pri plačevanju prevozov. Primer da je uporabnik pred leti zaslužil 10.000 din in sam prispeval za prevoz 600 dinarjev, sedaj, ko je povprečna plača na zaposlenega 70.000 dinarjev, pa prispeva prav toliko, kaže na tako nesorazmerje.

Zavedamo se, da problematika regresiranja ni enostavna in da so problemi, ki jih moramo do končne odločitve upoštevati in razčistiti, saj so si posamezne relacije med seboj po zasedenosti ali oddaljenosti precej različne. Končno, ali ne pripada regres tudi tistim delavcem, ki se vozijo na delo z lastnimi vozili?

Ob tej obširni in pestri problematiki prevozov se vse bolj uveljavlja mnenje, da bodo samoupravni organi morali določiti, kje so meje teritorija, iz katerega nameravamo v bodoče črpati delovno silo. Do končne postaje delni območji; naj bi tudi veljali dodeljeni regresni za prevoze.

Ni daleč čas, ko se bodo morali sodelavci, ki se bodo vozili na delo izven teh območij, odločiti za eno od štirih možnosti:

- da vrednost prevoza nad 30 km krijejo sami,
- iščejo možnost preselitve v bližino podjetja,
- se nastanijo v samskih domovih,
- se prekvalificirajo in preusmerijo na delo, ki bi ga dobili v bližini svojega stalnega bivališča.

Gre za sodelavce, ki se vozijo z

vlakom iz najbolj oddaljenih krajev na delo v železarno kot so kraji Hudajužina, Grahovo, Podmelec in Most na Soči. Vsi ti delavci prav gotovo trošijo preveč časa za prihod na delo, kar jih brez dvoma močno utruja. Razlika do cene polne karte, ki jo mora dati podjetje, pa je visoka.

Teh nekaj misli o regresiranju prevozov naj bo hkrati tudi osnova za razpravo o tej problematiki. Morda ne bo odveč, če bi svoja mnenja o tem povedali tudi vozači sami, prevoznik Ljubljana transport-poslovna enota Jesenice, člani avtobusnih odborov, organi delavskega samoupravljanja v podjetju in drugi. Prav bi bilo, da v razpravi izmenjamo svoja mnenja in predlagamo način regresiranja, ki bi najbolj ustrezal, tako da bi bili zadovoljni tako uporabniki prevozov kot tudi podjetje.

Godbe na pihala in knjižnice na rešet

V petek, 14. januarja, se na plenumu Zveze kulturno prosvetnih organizacij občine Jesenice obravnavali problematiko godb na pihala in knjižnic v naši občini ter poslušali in nato še potrdili poročilo o finančnem poslovanju za leto 1965.

Nekaj uvodnih misli o sedanjem stanju godb na pihala je povedal Jože Varl, član predsedstva ZKPO. Da bi stanje izboljšali, je bilo najprej predlagano, da bi v naši občini ustanovili eno godbo, po drugi varianti pa naj bi se jeseniški godbi pridružili godbeniki s Hrušice, javorniški pa Zirovničani. V razpravi, ki je bila zelo živahna, so svoje mnenje povedali predstavniki godb, predvsem s Hrušice in Zirovnic.

Pokazalo se je, da nobena od predlaganih variant ne bi bila dovolj učinkovita, zato so sprejeli sklep, da ostanejo še naprej vse štiri godbe, s pripombo, da bo treba sredstva za vzdrževanje in razvoj jeseniške in javorniške godbe iskati tudi iz drugih virov. O tem naj se pomenijo tudi organi delavskega upravljanja v železarni, ki naj bi odobrili nekaj sredstev za potrebe obeh godb. V raz-

pravi je bilo poudarjeno, da je namen reorganizacije v tem, da bi se godbe na pihala v večji meri posvetile tudi koncertom in načrtnemu delu. S pripravljenimi programi naj bi obe godbi nastopali v večjih turističnih krajih jeseniške in radovljiške občine (Bled, Lesce, Kranjska gora). V kolikor bo zagotovljen razvoj in sredstva za omenjeni godbi, potem bosta godbi na pihala iz Zirovnic in Hrušice morali v okviru lastnih društev najti nadaljnje možnosti za obstanek in razvoj. Še vedno bodo dane možnosti, da se pri-

ključita eni od obeh osrednjih godb, kakor je bilo predlagano v drugi varianti, seveda če bo za tako združitvev sporazumna večina aktivnih godbenikov.

Zanimiva je bila tudi razprava o naših knjižnicah. S problematiko knjižnic v naši občini je član plenuma in ostale goste seznanil tajnik Zveze kulturno-prosvetnih organizacij Jože Sušnik, v razpravi pa so sodelovali upravnica matične knjižnice na Jesenicah Vida Hudnikova, tov. Plantov iz Kranjske gore in drugi. Problematika je najbolj pereča pri knjižnicah izven Jesenic, saj je pri nekaterih težko določiti, kdo jo upravlja in skrbi za njen razvoj. Najslabše je v Kranjski gori, kjer se za razvoj knjižnice razen knjižničarja ne zanima nihče. Za knjižnico ne kaže pravega zanimanja tudi turistično društvo, čeprav bi posameznim gostom, ki so nastanjeni v Kranjski gori, lahko ponudili tudi kakšno lepo knjigo. Plenum je sprejel sklep, da bo zveza kulturno prosvetnih organizacij pripravila skupno z matično knjižnico ustrezno problematiko za sejo sveta za kulturo in prosveto pri občinski skupščini, le-ta pa bo podvzel potrebne mere glede pravnega lastništva knjižnic izven Jesenic.

— or

ZAHVALA

Toplo se zahvaljujem vsem, ki so mojo mamo spremili na njeni zadnji poti, ji poklonili vence in izrekli sožalje. Iskreno se zahvaljujem sodelavcem iz jeklolivarne in ustanovitelcem bloka 5 na Koroski Beli za vence.

Zaluojači sin Jože Kralj z ženo

Letna konference Mladino je treba s

V soboto, 15. januarja, se se v dvorcu Javorniku zbrali člani Zveze borcev in obravnavali predvsem vprašanja, ki so v minulem obdobju najvažnejša.

Predsednik tovarš Justin Talar je v svojem poročilu opozoril na dva pomembna dogodka in sicer na praznovanje 20-letnice osvoboditve in na kongres ZZB NOV, ki je zasedal v Sarajevu in sprejel vrsto pomembnih sklepov in

kov in ga grač Člani vornik dosled kongre oblik, poznejš

OBVESTI vojaškim vojnim i

Za izplačilo invalidnih prejem izplačilno knjižico (invalidnina, pri dodatku za tujo pomoč) ni treba knjižice spreminjati »obračun« v vpisanih zneskov v starih dinarjih nove dinarje.

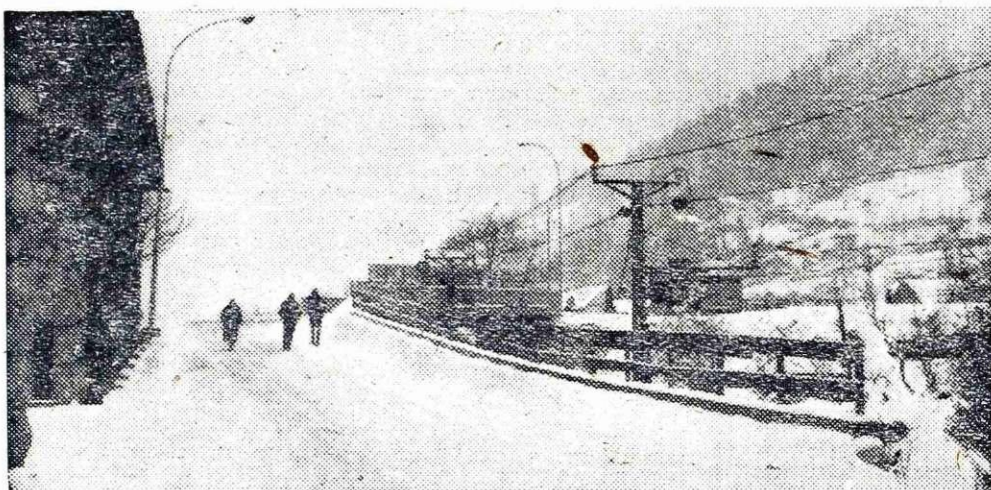
Lastniki izplačilnih knjižic so d »izplačilne naloge« v drugem delu skih, preračunanih na nove dinarje računu invalidnina invalida IV. sk 20.900 din. To število ostane nesp plačilni nalog pa naj invalid vpiše sedo: dvestodevet novih dinarjev. se morajo invalidi ravnati ne gle jeli invalidnino v starih ali novih je invalid izpolnil »izplačilni nalog obremenitvi« v starih zneskih, m izplačevalca poseben nalog, ki ga zneskih kot je razloženo. K posebi loži napačno izpolnjeni origin ni

Služba družbenega knjigovodst dolžne izplačevati po napačno zp

Iz pis za dru

pov. Kongres je namreč opozoril, da je treba delo usmeriti k mladini in jo seznaniti z dogodki iz NOB. Da ne bi dogodki, ki so se odvijali med drugo svetovno vojno, odšli v pozabo, meni kongres, da je treba vso pozornost posvetiti publiciranju dogod-

srečova dogodka ena od nizacije hodnje Lani precej podstav lim bo

PA BREZ ZAMERE

Saj verjetno veste, kdaj so na Jesenicah razširili Titovo cesto na odseku od železniške postaje do nadvoza nad železniško progo. No, in takrat, vsaj vse tako kaže, je zmanjkalo pri vseh milijonih, kolikor je veljala adaptacija, nekaj sto tisoč dinarjev za ureditev dela priključka ulice Viktorja Kejžarja. Še sedaj stoji tamkaj lesena, majava ograja, ki naj bi nas ščitila pred padcem čez tri in še večmetrski podporni zid na železniško progo. Kako je ograja trdna, zgovorno pove večmeterska praznina, ki je verjetno zaradi bolj pestrega izgleda, ali pa se zgleduje po ulici; če so že luknje na cestišču, naj bodo še v ograji! Podobna ograja ščiti tudi pešce na sami Titovi cesti, in sicer se nadaljuje takoj za betonsko zaščitno ograjo čez železniško progo. Sploh brez ograje pa je nasip na nasprotni strani proge ob trafiki.

Samo po sebi se nam vsili vprašanje, kaj o tem mislijo organi, ki so dolžni skrbeti za varnost uporabnikov cest in kaj mislijo o tem krajevna skupnost, turistično društvo in vsi drugi, ki naj bi skrbeli za lepši izgled mesta pa tudi za varnost občanov; če jim ta ni mar, pa naj bi jih zbodel v oči vsaj neestetski izgled.

S. H.

19. nadaljevanje

Peter: Kako je z velikostjo teh kokil?

Oče: Njihova velikost je odvisna od tega kako težke ingote ali brame želimo vlivati. Na težo odlitih ingotov in bram pa vpliva valjarna v kateri jih nameravamo potem valjati. Najmanjši bloki tehtajo danes od 100 do 1000 kg, najtežji pa tudi do 35 ton. V naši novi valjarni, ki jo sedaj gradimo bomo valjali ingote težke 3 tone in brame težke 8 ton.

Peter: V te kokile vlijete raztaljeno jeklo iz ponovce?

Oče: Načina za vlivanje sta dva. Prvi je direkten, torej da vlijemo v vsako kokilo posebej jeklo iz ponovce. Seveda mora biti pod kokilo posebna debela plošča prav tako iz sive litine kot je kokila, da jeklo ne bi steklo po tleh. Drugi način vlivanja je takšen, da vlijemo jeklo skozi lijak iz sive litine, ki je znotraj obdani z ognjezdružno opeko in potem naprej do knkil skozi ognjezdružno opeko, ki ima v sredi odprtino ter je vložena v kanale podložne plošče. Pri prvem načinu vlivamo vsako kokilo posebej, medtem, ko je pri drugem načinu možno vlivati v več kokil naenkrat. Običajno so to dve, štiri, šest,

osem, dvanajst ali tudi več kokil, odvisno od teže odlitih ingotov ali bram. Kako poteka vlivanje po enem ali drugem načinu vidiš iz skice.

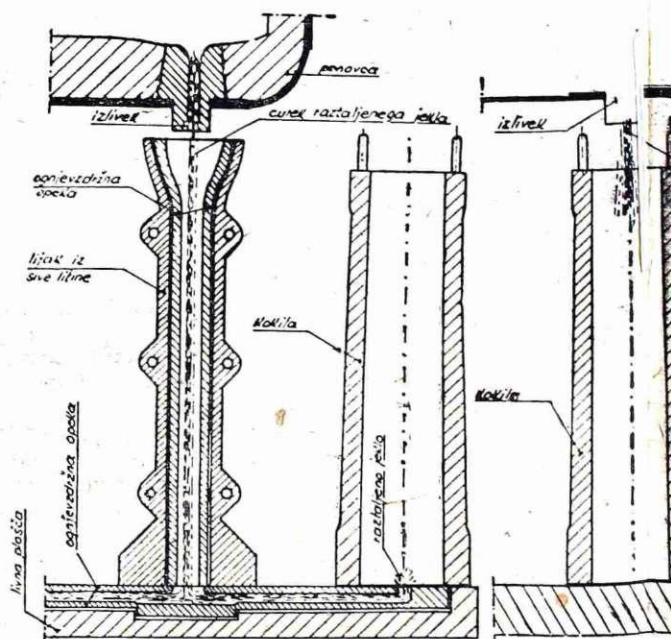
Peter: Kdaj uporabljate prvi ali drugi način vlivanja?

Oče: Razlogov za uporabo enega ali drugega načina vlivanja je več in bi njihovo navajanje preseglo raven najinega razgovora. Omenil bi samo enega, to je velikost oziroma težo odlitih ingotov in bram. Lažje ingote in brame na primer težke do 3 tone lahko vlivamo samo s pomočjo lijaka, ker bi bil čas trajanja vlivanja od vrha predolg, medtem, ko lahko težje ingote in brame vlivamo ali od vrha ali skozi lijak.

Peter: Kako poteka vlivanje?

Oče: Ko je vse jeklo steklo v ponovco in je prekrito z žlindro jo livni žerjav, katerega nosilnost mora odgovarjati skupni teži raztaljenega jekla in ponovce s pomočjo posebnih nosilnih kavljev prime za čepe in prenese na kraj vlivanja. Tam prične poteka z vlivanjem, tako da s pomočjo vzvoda dvignemo zamašek na koncu zamašnega droga in jeklo teče skozi izlivek direktno v kokilo ali lijak in potem po opeki v kokile. Ko je ena

kokila ali skupina kokil odlita do postopek ponavlja trebene višine, zapremo z zamaškom je ponovca prazna. Peter: Kaj se zgleduje naslednje kokile, oziroma lijaka in lijete jeklo v kokil

Vlivanje jekla skozi lijak (levo) in direktno v kokile (desno)

konferenca ZB na Javorniku ba seznanjati z dogodki iz NOB

ve v dvorani TVD Partizan na borbe in na letni konferenci nja, ki so bila za to organizacijo jša.

kov in zbiranju zgodovinskega gradiva.

Člani Zveze borcev na Javorniku menijo, da je treba dosledno izpolnjevati sklepe kongresa in iskati primernih oblik, da bi naši mladini in poznejšim generacijam po-

zamenjavo je bilo precej kritičnih pripomb, vendar so bile tudi objektivne težave pri prevozu podstavka iz Ljubljane na Javornik, ki pa jih v lanske jeseni niso mogli premostiti.

Z delom pri adaptaciji spomenika bodo nadaljevali, čim bodo vremenski pogoji izboljšani, odbor Zveze borcev pa že sedaj vabi borce in aktiviste, da pomagajo pri delu.

Razprava o poročilu predsednika in ostalih komisij je bila zanimiva. Posamezni govorniki so opozorili na gradnjo kulturnega doma, kjer bo tudi prostor za stalno ali občasno razstavo gradiva iz druge svetovne vojne.

Poiskati je treba čim več možnosti, da bi dobili potrebna sredstva za nadaljnjo gradnjo doma in pomagati odboru, ki vodi delo. Potrebna je enotna, odločna in množična akcija vseh organizacij na terenu. Bolj odločni in enotni kot doslej bi morali biti tudi pri reševanju ostalih problemov na Javorniku. Konferenco je v imenu Občinskega odbora ZZB NOV pozdravil Franc Konobelj Slovenko in opozoril na priznavanje dvojne dobe, ki pripada borcem in aktivistom na osnovi zakonitih predpisov za njihovo sodelovanje med drugo svetovno vojno. Govoril je tudi o zbiranju zgodovinskega gradiva ter o ureditvi prostora, kjer so pokopani prvi talci, ki so bili ustreljeni med vojno na področju naše občine ter padli borci z Javornika in Koroške Bele.

Ob zaključku so izvolili še nov upravni, nadzorni odbor ter delegate, ki se bodo udeležili letne konference Občinskega odbora ZB Jesenice.

STILO nim invalidom

ih prejemkov z invalidsko dnina, ortopedski dodatek, ni treba v prednjem delu račun invalidnine oziroma ih dinarjih popravljati na-

izjic so dolžni izpolnjevati igem delu knjižice, v zne- ove dinarje. Primer: v ob- da IV. skupine je vpisano tane nespremenjeno. V iz- alid vpiše: N din 209 z be- dinarjev. Po tem navodilu ti ne glede, ali bodo pre- ali novih dinarjih. Če pa šilni nalog ali »poročilo o reskih, mora zahtevati od og, ki ga izpolni v novih K posebnemu nalogu pri- origin ni nalog.

ijgovolstva in pošte niso pačno izpolnjenih nalogih.

Iz pisarne oddelka
za družbene službe

srečovali čim več gradiva o dogodkih iz NOB. To bo tudi ena od osnovnih nalog organizacije Zveze borcev v prihodnjem obdobju.

Lani so imeli člani odbora precej težav pri zamenjavi podstavka za spomenik padlim borcem. V zvezi s to

Napregel je vse sile, da je obvladal vsako mišico na obrazu, roka pa ni smela zdrhteti in moral je igrati naduteža tudi pred patrolo. Nemški podoficir je odprl vrata in grobo zahteval od potnikov dokumente. Ko je opazil Milkota, je salufiral in dejal: »Bitte Herr!«

Z malomarno kretnjo je segel v notranji žep in vojaku, ne da bi pogledal, predal svoja dovoljenja. Bil je ves napet, toda njegovi gibi so bili malomarni. Kaj bo? Morda je ta vojak inteligentnejši od onega zadnjič, pa bo morda kaj zasumil. Trenutki so bili dolgi kot ure.

Nič! Dokumenti so v redu in »danke herr« je bilo zagotovilo, da ga ne bo do Nomenja nihče več vznemirjal. Medtem je vlak pripeljal na postajo. Šumenje pare je vzbujalo občutek, da bo spet vsak hip odpeljal. In res, Milkotu se je zazdelo, da se je zemlja pod njim in vse okoli njega začelo pomikati nazaj. Zdelo se mu je da vlak stoji in da se vse drugo premika. Sele drdranje koles, udarjanje ob tračnice in zibanje vagona je pokazalo, da se premika vlak. Počasi, vse prepočasi. Hotel je biti zopet na Gorjušah, v bunkerju pod zemljo, da pove novice, ali pa s puško v gozdu, nekje ob ognju s svojimi tovariši.

Na robu Jelovice, med partizani, visoko na pobočju sta padla dva strela in kratek rafal, ko se je vlak bližal Soteski. Pogorišče je še vedno pričalo, da so bili nekdanji partizani v gosteh na žagih in da so preprečili okupatorju izvažati gorenjski les za svoje vojne potrebe.

Po strelah so se vsi potniki naenkrat obrnili k Milkotu in opazil je, da je na nekaterem območju zaigral lahek nasmešek, ki ga je čul iz src teh preprostih ljudi kot krohot. Samo on je lahko slišal ta smeh, ker je tudi sam občutil veselje in bi najraje ljudem povedal glasno »to so naše puške in naš mitraljez.« Ne, ni smel odpeti svojega suknjica in razkriti srce tem ljudem, čeprav je vedel, da ga neupravičeno sovražijo.

Soteska je že za njimi. Z zanimanjem je opazoval lepote bohinske doline. Nekaj časa skozi okno, časa skozi vrata je občudoval zelena pobočja. V resnici pa ga je brezmejno zabavalo opazovati svoje rojake in njihove črne poglede.

Možakar, ki je ves čas molče sedel nasproti, se je začel pripravljati za odhod. Snel je nahrbtnik s police, popravil obleko in se hotel dvigniti.

»Tudi jaz izstopim v Nomenju,« je dejal Milkotu, toda odgovora ni dobil. Presenečeno so ga pogledali, češ, kaj ta »zelenec« išče v našem Bohinju.

Franc Jernejc - Milče

IZDAJALCI NA DELU

2. nadaljevanje

Zelo prijazno »Auf wiedersehen!« je ostalo brez odgovora, samo uganil je misli svojega soseda, ki je zopet obsedel: »Pojdi že, hudič zeleni — skupaj ne bova šla, pa če se moram peljati do Bistrice.«

Tako je Milko zapustil kupe in s tem dovolil ljudem, da so šepetaje izmenjali misli. Odšel je proti izhodu, ko so začele škripati zavore. Takoj za njim je izstopil sopotnik, toda odšel je malo naprej na drugi konec vagona, tako da se ne bi zopet srečala.

Bil je ponosen na te ljudi, za katere tvega tudi svoje življenje. Ni se hotel pridružiti sopotniku, čeprav ga je to zelo mikalo, ker je vedel, da bi ga s tem žalil, odkriti se mu ni smel. Ko se je oddaljil s postaje in po cesti zavil proti vasi, je videl zasedo pri mostu. To je bila običajna popoldanska zaseda, ki bo ostala do mraka, potem pa bo odšla v postojanko.

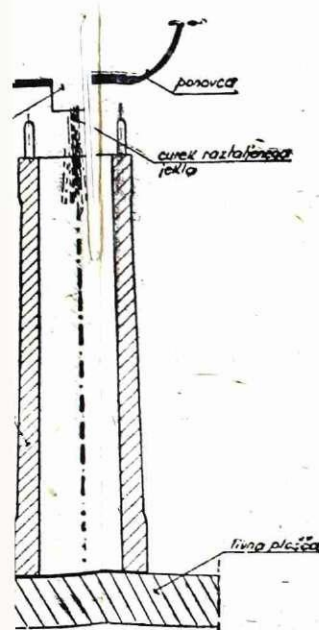
Med dvema ovinkoma, ko mu je del hriba zakrival vas, a drugi krak skrival postajo in zasedo, je hitro zavil po grapi v hrib. Že prej pa je pustil sopotnika naprej, tako da ta ni videl, kam je »zelenec« zavil. Domačin je takoj javil terenski organizaciji OF o nenavadnem sopotniku in se čudil, da ga še ni v vas.

Iz srca se je Milko na ta račun smejal, ko mu je drugi dan tovariš Slavko, prav tako obveščevalec, pripovedoval, kako je izginil med postajo in vasio v Nomenju neki Nemec. Ljudje so bili prepričani, da se je vrnil na postajo in se z drugim vlakom odpeljal, od koder je prišel. Tako poročilo je prinesel zjutraj na javko v Gorjuše vaški kurir. Kmalu za njim je Rezika prinesla drugo poročilo, da tudi odpotoval ni in da ga na postaji niso več videli. Joža, ki je poslal obe poročili, je še pripisal na drugega: »Gotovo je vohun, pazite se, ker drugam ni mogel kot proti Koprivniku in Gorjušam. Gotovo stika za vami!«

Milku so minevali dnevi v zbiranju poročil, saj je kmalu zopet odšel na Bled, pa v Radovljico in v Bistrico. Vsak dan je prinašal nove vesti, važne za politične in vojaške oblasti na Bohinjskem in Gorenjskem.

Ko se je koncem septembra zopet vračal s poti poln novih poročil, ga je med drugim najbolj pekla novica, ki jo je zvedel na Bledu, da Nemci nekaj pripravljajo. Nič konkretnega, jasnega ni mogel zvedeti. Drugega ne more biti kot »hajka«. Premikov ni bilo opaziti. Edino, kar je bilo, da so pogostejše kot prej prihajali razni nepoznani ljudje na blejski Gestapo.

ponavljamo tako dolgo, da a prazna in vse jeklo odlito. Kaj se zgodi potem, ko od- o v kokile?

Oče: Potem počakamo, da se ohladi in strdi in nato odstranimo s pomočjo žerjave kokile ter prepeljemo ingote ali brame v valjarno, plošče in ponovno pa pripravimo za ponovno vlivanje. Lahko pa prepeljemo kokile skupaj z ingoti in bramami v valjarno, kjer kokile odstranimo in ingote vložimo še vroče v valjarniško peč. Vendar o tem bova še govorila in zato za danes končajva.

14. VRSTE JEKLA

Peter: Do zdaj sem slišal zelo zanimive stvari v zvezi s proizvodnjo grodlja in surovega jekla, ki ga uporabljamo za nadaljnjo predelavo v valjarnah in ostalih obratih do končnih železarskih izdelkov. Vendar prej ko nadaljujema, bi želel, da mi pojasniš še nekaj, kar je verjetno ozko povezano s samo proizvodnjo surovega jekla v različnih jeklarskih napravah.

Oče: Kar na dan z besedo!

Peter: Znano mi je, da uporabljamo jeklo za proizvodnjo najrazličnejših izdelkov, od lokomotiv do žepnega noža. Vendar se mi zdi, da jeklo, ki ga uporabljamo za parni kotel ali kolesa lokomotive,

najbrž ni isto kot jeklo, iz katerega je izdelan moj žepni nož.

Oče: Res je, jeklo, ki ga uporabljamo za izdelavo parnega kotla in koles lokomotive, ni takšno kot jeklo, iz katerega je izdelan žepni nož. Prav tako je velika razlika na primer med jeklom za železniške tračnice in jekleno pločevino, iz katere so izdelana vrata, streha in ostali deli karoserije avtomobila. Takšnih primerov bi lahko naštevval še dolgo vrsto. Enostavno in na kratko povedano, imamo veliko različnih vrst jekla, ki jih lahko uporabljamo v posamezne namene. Osnovna razlika med različnimi vrstami jekla pa je v njegovi izdelavi v Siemens-Martinovi in električni peči ali kisikovem konvertorju, kar ima za posledico različno kemično sestavo jekla in s tem tudi različne lastnosti.

Peter: Zanima me, kaj bi se zgodilo, če bi uporabili za železniške tračnice tisto vrsto jekla, ki ga normalno sicer uporabljajo za izdelavo avtomobilskih vrat ali strehe?

Oče: Takšnih železniških tračnic ne bi dolgo uporabljali, ker bi se zelo hitro obrabile. Jeklo, ki ga uporabljamo za avtomobilska vra-

ta ali streho v obliki pločevine, jih stiskalnicah. Ker je to jeklo mora biti mehko, da lahko to pločevino oblikujemo v zaželjeno obliko vrat ali strehe na posebnih veli-

Vlivanje jekla v kokile v naši martinarni (skozi lijak)

Bil sem v francoskih gorah

Centralne Alpe. To ime je povezano z željo vsakega alpinista. Tudi domače gore so čudovite, vendar vabijo prostrani ledeniki ter v led in sneg okovane stene gora, ki so dvakrat višje kot naši Julijci in Grintavci.

Planinska zveza Slovenije je organizirala v letu 1965 več odprav v tuje gore kot so Himalaja, Kavkaz in Centralne Alpe. Med izbranci za Chamonix sem bil tudi jaz.

Po vseh pripravah smo se znašli v kupeju drugega razreda na brzovlaku za Pariz. Obe polici in dobra tretjina sedežev je bila natrpana s prtljago, ki so jo sestavljale vreče in nahrbtniki različnih velikosti in vsebine. Neprijetno delo za čarinske uslužbenke. Toda mejo pri Sežani smo minili brez kakršnih koli nevšečnosti. Trst. Vrvež na postaji... In že se vozimo naprej proti Benetkam. Uro postanka izkoristiva z Joštom za ogled tega zanimivega mesta gondol. Po zapletenih ozkih uličicah se vrneva na vlak. S stokilometrsko brzino drvmo čez Lombardsko nižino mimo Gardskega jezera. V popoldanskih urah se že razgledujemo po Milanu, industrijskem središču severne Italije. Ko se dan spreminja v večer, smo že mimo Domodossolle, obmejne postaje na

pelje na postajo majhen, tramvaju podoben vlak. Zbavimo se v enega izmed vagonov in že se peljemo po čudovito izpeljani zobati železnici proti Chatelardu, tretjemu mejnemu prehodu. Proga je drzno izpeljana po soteski podobni dolini. Na obeh straneh doline se dvigajo vrhovi, porasli še s travo, vendar že dosegajo višino našega Triglava. — Chatelard. Presedemo in že se vozimo po Franciji. Še skozi predor in pred nami je prelepa dolina, nad njo pa veriga belih vrhov, ki jim kraljuje Mont Blanc.

Na postaji v Chamonixu je precej hladno. Mrzel veter veje od bližnjih ledenikov. Otovorjeni kot mule korakamo proti postaji za Montanvers. V kotu pri ograji pustimo prtljago in zrebamo. Dva se bosta peljala z vlakom, dva

pa bosta šla peš v dve uri oddaljen Montanvers. Ni denarja za vse. Žreb določi Tineta in mene za pešačenje. Jošt in Boris pa morata skrbeti za prevoz opreme. Ker imamo še čas, se odločimo za ogled mesta in nakup najnujnejšega.

Mesto je čudovito. Vse polno manjših in večjih trgovin in hotelov. Ljudi je veliko več kot ob najlepšem vremenu pozimi v Kranjski gori. Nekateri s smučmi na ramah, drugi z nahrbtnikom in cepinom.

(dalje prihodnjič)

Revija na ledu v Celovcu

Dunajska revija na ledu, katere program nosi letos naslov »Mavrica«, prispe 3. februarja v Celovec, kjer bodo nastopali do 20. februarja. Kakor vsako leto si bodo akrobatske in umetniške dosežke drsalcev ob vedrih zvokih zabavne glasbe lahko tudi letos ogledali jeseniški ljubitelji. Poslovalnica »Kompasa« na Jesenicah bo organizirala ogled revije »Mavrica« s posebnim vlakom 6. februarja 1966. Vlak bo odpeljal z Jesenic ob 9.35 uri in bo prispel v Celovec (preko Beljaka) ob 11.11 uri. Iz Celovca se bo vračal ob 19.15 uri s prihodom na Jesenice ob 20.50 uri. Cena obisku z maloobmejno dovolilnico je 5.500 dinarjev, na skupinski potni list pa 5.700 dinarjev. V to ceno sta vračunana prevoz in vstopnina. Tisti, ki bodo potovali na skupinski potni list, pa si bodo za 1.250 dinarjev lahko kupili še 25 šilingov za lastno uporabo. Prijave sprejemajo do 31. januarja (z dovolilnico) in do 22. januarja za skupinski potni list.

Ob cepljenju proti gripi

Te dni poteka v naši železarni zadnje letošnje cepljenje proti gripi. Ta bolezen nastopa v epidemični obliki navadno vsako drugo ali tretje leto in ker v pretekli sezoni pri nas ni bilo večjega števila gripoznih obolenj, je kaj mogoče, da bi naše kraje v letošnji zimi dosegel val gripe. Zadnja leta gripa sicer za posameznika nima tistega zločudnega značaja, kakršnega je imela ob koncu prve svetovne vojne, ko je kot »španska bolezen« pomorila po vsem svetu okrog 20 milijonov ljudi, pač pa predstavlja dandanes bolj nevarnost za reden potek proizvodnje. V nekaj dneh namreč lahko zbolijo tolikšno število ljudi, da je redna proizvodnja resno motena, kar ne ostane brez posledic pri osebnih dohodkih.

Razumljivo je torej, da smo zadnja leta začeli cepiti proti tej bolezni tudi v naši državi. V železarni cepimo že tretje leto zapored. Četudi za prvo leto, ko smo v naši železarni cepili in ko je tudi Jesenice zajela gripa, nimamo natančnih podatkov o splošni obo-

lelosti, utemeljeno ocenjujemo, da je bilo med cepljenimi manj obolenj kakor med necepljenimi. To oceno potrjujejo tudi zbirni podatki za Hrvaško in Slovenijo, iz katerih sledi, da štiri petine cepljenih pridobi tolikšno odpornost, da ne zbole. Cepljenih je bilo okrog 1.200.000 oseb in na tolikšnem številu se je pokazalo, da tudi reakcij na cepljenje ni več kot 3 %, pa še te se običajno pokažejo kot rahel nahod, glavobol, pečenje v grlu ali zmerno povečanje temperature.

Kakor je našim sodelavcem že znano, je cepljenje popolnoma neboleče, ker se

cepivo razprši na nosno sluznico. Ponoviti ga je treba trikrat v eni sezoni, ker se s tem poveča možnost, da se cepivo, ki je oslabilen, živ virus gripe, naseli na sluznico, kjer se razmnožuje in povzroči tvorbo zaščitnih snovi v telesu.

Cepljenje je za posameznika brezplačno, ker stroške zanj delita železarna in komunalni zavod za socialno zavarovanje na Jesenicah.

Odsvetujemo cepljenje le nosečnicam, tistim, ki se zdravijo za aktivno tuberkulozo ter bolnikom s težko obliko naduše.

T.

Občinski smučarski prvaki

Na Črnem vrhu je bilo v nedeljo tekmovalje za prvenstvo občine Jesenice v veleslalomu za člane, članice, mladince in mladinke. Proga je bila dolga 1600 m, imela je 40 vrtic in 285 m višinske razlike. Nekoliko krajšo proggo so imele mlajše mladinke. Sneg, vreme in organizacija tekmovalja je bila na zadovoljivi višini. Nedeljsko tekmovalje je bilo pravo miniaturno slovensko prvenstvo, ki so se ga udeležili vsi najboljši tekmovalci, razen Lakote in Detička, ki sta na turneji po inozemstvu. Pri članih ni bilo nobenih presečenj.

Zanesljivo je bil prvi Mirko Klinar, ki je pustil za seboj vse kar za 2,9 sekund. Na drugo mesto se je uvrstil Andrej Klinar, ki so mu šele pred tednom dni sneli mavec z noge. Po tekmovalju je povedal, da ga noga še nekoliko boli, zato tudi ni nič tvegala.

Pri članicah je zmagala lanskeletna absolutna mladinska državna prvakinja Romana Kleindienstova, ki letos prvič tekmuje pri članicah.

Za »presenečenje« so poskrbeli mladinci, ki so se tokrat zelo slabo izkazali. Pri vseh se pozna, da takih tekmovalj ne jemljejo preveč

resno, ne zapomnijo si proge in zato po nepotrebnem padajo.

Pri mlajših mladinkah je bila prva Gazvodova iz Kranjske gore, ki že dve leti uspešno obiskuje prvo šolo alpskega smučanja v Jugoslaviji. Nekaj vidnih rezultatov so zabeležili še ostali tekmovalci te šole iz Kranjske gore. Pri starejših mladinkah sta tekmovali le dve tekmovalki, prvo mesto pa je osvojila Vilmanova.

REZULTATI:

ČLANI (32): 1. M. Klinar, Jesenice — 1.37,0; 2. A. Klinar, Jesenice — 1.39,9; 3. Jakopič, Jesenice — 1.40,6.

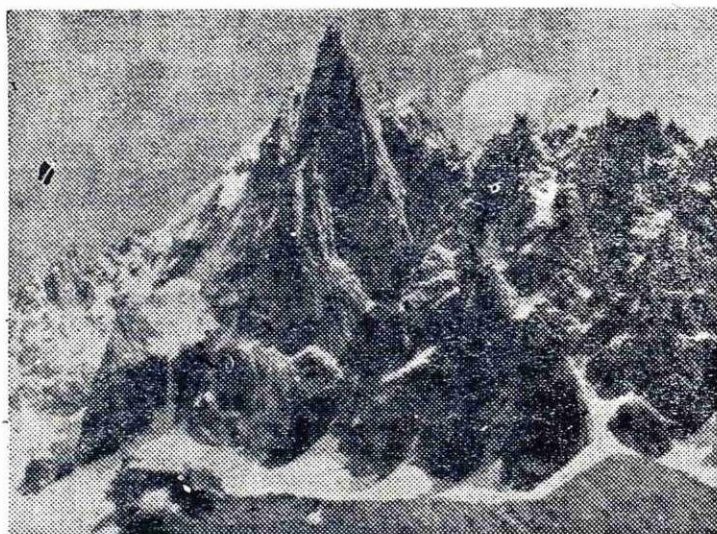
ČLANICE (2): 1. R. Kleindienst, Jesenice — 2.00,6; 2. Jakelj, Jesenice — 2.38,4.

MLADINCI (16): 1. Pesjak, Jesenice — 1.51,9; 2. Židan, Kranjska gora — 1.54,0; 3. Marolt, Jesenice — 1.57,4.

MLAJŠI MLADINCI (20): 1. Bernik, Kranjska gora — 2.02,2; 2. Štravs, Jesenice — 2.02,4; 3. Albreht, Kranjska gora — 2.03,4.

MLADINKE (2): 1. Vilman, Jesenice — 2.00,8; 2. Dragan, Jesenice — 2.14,5.

MLAJŠE MLADINKE (4): 1. Gazvoda, Kranjska gora — 1.24,9; 2. B. Kleindienst, Jesenice — 1.45,0; 3. Preželj, Kranjska gora — 1.49,8.

Skupina Monte Dru

italijansko-švicarski meji in brzimo skozi Simplon. Zavore zacvilijo. Brig, prvo mesto na švicarski strani. Tema je že, ko se vozimo mimo številnih mest ob Renju. Toda bliža se trenutek, ko bo treba vse številne kose prtljage raztovoriti v pičlih dveh minutah. Toliko časa stoji vlak v Martignyju.

Vneto z Borisom loviva vreče in nahrbtnike, ki jih Tine in Jošt mečeta skozi okno. Vlak se že premika, ko poskočita na peron. Prvo pretovarjanje smo srečno prestali. Ura je 22. zvečer, zadnji vlak za Chamonix pa je odpeljal ob 19. uri. Prtljago pustimo na postaji in si gremo ogledat mesto. Prijetno mestece pod vencem gora. Tam zadaj za temi grebeni pa slutimo druge, višje, mogočnejše.

Odločimo se, da bomo prespali kar na klopih pred postajo. Zlezemo v spalne vreče in zbudil nas je šele tovorni vlak, ki je kljub električni lokomotivi pridrvel z velikim truščem mimo. Ura je pol petih jutraj. Še pol ure je časa do odhoda. Pripravimo prtljago. Točno ob 5. uri pri-

Priprave za FIS v Kranjski gori

V Kranjski gori je bila prva seja tekmovalnega odbora za veliko FIS-A tekmovalje v alpskih disciplinah za moške, ki bo 19. in 20. februarja. Na seji so razdelili zadolžitve in postavili vse komisije, ki bodo pričele takoj z delom. Sklenili so, da bodo tekmovalne proge standardne, tekmovali bodo v veleslalomu in slalomu. Start veleslaloma bo pri šestem stebri zgornjega dela žičnice na Vitranc, cilj pa v Brsnini.

Progi za slalom bosta postavljena na »esu«. Predvidevajo, da bo ena od prog postavljena po novem francoskem sistemu z eno palico. Prvič bodo tudi preizkusili nov kabel, ki so ga letošnjo jesen položili v zemljo in bo služil za telefonsko zvezo med ciljem in startom ter za merjenje časov. Letos bo merjenje časa prevzela ekipa ASKÖ Villach in to z Longine napravo, istočasno pa bodo čas merili tudi ročno, tako da

ne bo prišlo do nobenega spodrsllaja, kakor pred nedavnim na podobnem FIS tekmovalju v inozemstvu. Tako zgodnje priprave športnih delavcev zgornjesavske doline zagotavljajo, da bo to do sedaj eno najbolje organiziranih tekmovalj.

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru Javornika II in sindikalni organizaciji Železarne Jesenice se najiskrenejše zahvaljujem za denarno pomoč, ki sem jo prejel v času mojega dolgotrajnega bolovanja zaradi nezgode pri delu. Obenem želim kolektivu Železarne Jesenice in še posebej mojim sodelavcem iz obrata Javornik II veliko sreče in zadovoljstva v letu 1966.

Franc Hribar
Lesce 38 a

Koblar, Božič, Drinovec, Klinar (od leve proti desni) — drugi v Evropi

Srebro in bron za jugoslovanske kegljače na ledu

Letošnje 16. evropsko prvenstvo v kegljanju na ledu je bilo v Davosu v Švici v soboto in nedeljo. Udeležili so se ga poleg Jugoslovancev še Avstrijci, Italijani, Zahodni Nemci in Švicarji.

Prvi dan tekmovanja je bilo na sporedu moštveno tekmovanje. Nastopilo je 21 ekip, ki so igrale po sistemu vsak z vsakim. Sobotno tekmovanje se je pričelo pri -32°C , kar je vse tekmovalce zelo motilo. Avstrijsko moštvo Olympia Weiz je samo za eno točko izrinilo na drugo mesto naše predstavnike — ekipo Jugoslavije I, za katero so igrali Jeseničani Drinovec, Koblar, Klinar in Božič. Na tretje mesto se je uvrstila ekipa Zahodne Nemčije TSV Frauenau, ki je zapostala za zmagovalno ekipo samo za tri točke. Ekipa Jugoslavije II je bila 11., Jugoslavija III 14. in Jugoslavija IV 15.

V nedeljo je bilo na sporedu tekmovanje posameznikov v bližanju in zbijanju, kjer sta se na prvo mesto uvrstila igralca Zahodne Nemčije Kisslinger in Hafner. Za presenečenje je poskrbel naš predstavnik Piber z Bleda, ki je med 61 tekmovalci osvojil odlično tretje mesto in s tem bronasto odličje.

Pri metanju »štoka« v daljino je bil prvi Schablas iz Avstrije pred E. Hörlom in P. Hörlom. V tej konkurenci je bil 12. nekdanji državni reprezentant v smučarskih skokih Božo Jemc z Bleda. V starostni skupini metanja v daljino je bil Smolej iz Kranjske gore deveti, Drinovec z Jesenic pa deseti.

Ko so se v ponedeljek zjutraj tekmovalci vrnili na Jesenice, so bili kljub neprepani noči zelo dobro razpoloženi. Organizacija tekmovanja je bila dobra. Najbolj jih je motil mraz. Zaupali so nam, da se je le za malo izmuznila iz rok zlata kolajna ekipi Drinovec, ki je tokrat igrala brezhibno in popolnoma zaslužno osvojila drugo mesto. Vsi švicarski časopisi so zelo pohvalno pisali o uvrstitvi Jugoslovancev in označili ta dogodek kot največje presenečenje 16. evropskega prvenstva. Povedali so tudi, da sp bile ekipe ostalih nastopajočih držav odlično priprav-

ljene, zato je uspeh, ki so ga dosegli, še večji. Nekoliko smole so imeli pri metanju v daljino. Pri nas je ta panoga slabo razvita, ker nimamo ustrezne ledene ploskve. Za to je potrebna najmanj 200 m dolga ledena ploskev, ki jo je mogoče pripraviti le na zaledenelih jezerskih površinah. Pogoje za to ima Bled, žal pa jezero vedno zamrzne šele koncem januarja, evropsko prvenstvo pa je vedno prej. Prihodnji prireditelj 17. evropskega prvenstva bo Zahodna Nemčija, organizator pa kegljaški klub TSV Frauenau.

Organizatorji upajo, da se bodo prihodnjega prvenstva udeležili tudi predstavniki vzhodnoevropskih držav, kjer je v zadnjem času precej zanimanja za kegljanje na ledu.

Ivan Piber — 3. mesto

REZULTATI:

POSAMEZNO BLIŽANJE IN ZBIJANJE: 1. Kisslinger — TSV Frauenau, Zahodna Nemčija, 109 točk, 2. Josef Hafner — Eintrach Zwiesel, Zahodna Nemčija, 101 točk, 3. IVAN PIBER — KKL,

Bled, Jugoslavija, 97 točk, 12. KAREL KOBLAR, KKL Jesenice, 76 točk.

MET V DALJAVO:

1. Schablas — SVD Landsberg, Avstrija, 132,52 m, 2. Hörli E. — ESV Bruck, Avstrija, 128,60 m, 3. P. Hörli — ESV Salzburg, Avstrija, 128,24 m.

MET V DALJAVO — starejša skupina:

1. Steiner — ESV Schladging, Avstrija, 116,12 m, 2. Hutter J. — ECV Fusch Bruck — Avstrija, 114,33 m, 3. Herzig — A. ESV Bischofshofen, Avstrija, 113,51 m, 9. Smolej, KKL Kranjska gora, 87,90 m, 10. Drinovec — KKL Jesenice, 83,50 m.

EKIPNO:

1. ESV Olympia Weiz — 33 točk, kol. 2.573; 2. Jugoslavija I — 32 točk, kol. 2.311; 11. Jugoslavija II — 23 točk, kol. 1.032; 14. Jugoslavija III — 17 točk, kol. 0.864; 15. Jugoslavija IV — 15 točk, kol. 0.804.

ZAHVALA

Ob težki izgubi mojega dragega moža

RUDIJA MARKELJNA

se iskreno zahvaljujem zdravniku dr. Sajevcu za dolgoletno zdravljenje, sosedom za nesebično pomoč ob dnevnih težkih izgubah ter vsem družbenim organizacijam občine Jesenice za vsestransko pomoč. Zahvaljujem se darovalcem lepih vencev in cvetja, godbi in pevcem za žalostinke, govornikom za poslovnice besede ob odprtem grobu ter lastnikom osebnih avtomobilov za dragoceno uslugo. Zahvaljujem se vsem, ki so mi izrekli ustmeno ali pismeno sožalje, kolektivu predelovalnih obratov za venec in vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Zalujoča žena Milka in ostalo sorodstvo

Stanje na področju strokovnega izobraževanja - odraz malomeščanske miselnosti

Kljub nekaterim naporom in uspehom, ki smo jih zabeležili v zadnjih letih na področju strokovnega izobraževanja, je še veliko nerešenih načelnih vprašanj in problemov. Temeljitejša analiza nam kmalu odkrije vzroke za stanje, ki ga dnevno srečujemo pri usposabljanju v delovnih organizacijah in v strokovnem šolstvu. S takšnim stanjem in stališči se nikakor in nikdar ne moremo strinjati. Oglejmo si nekatere načelne probleme usposabljanja v delovnih kolektivih:

1. Vse bolj pogosta so stališča in zahteve predstavnikov gospodarskih organizacij, da je potrebno delavca izobraziti samo toliko, da bo znal delati na določenem delovnem mestu, češ, na ta način bo najhitreje produktiven. Stroški učenja bodo minimalni, in v kratkem času povrnjeni. Primerjajmo to stališče z razmerami v kapitalističnih državah XIX. stoletja, ki so jih Marx, Engels in Lenin v svojih delih podrobno analizirali. Jasno so pokazali na položaj delavskega razreda v kapitalistični družbi in podčrtali prav problem ozkega znanja in poneumnega delavcev, na nešteti delovnih mestih, ki jim ne dajejo možnosti za razvoj inteligenčnih sposobnosti. Marx pravi v Kapitalu (Cankarjeva založba Ljubljana 1961 — prva knjiga, na strani 729):

»V kapitalističnem sistemu se izvajajo vse metode za povečanje družbene produktivne sile dela na račun posameznega delavca; vsa sredstva za razvijanje produkcije se spreminjajo v sredstva za obvladovanje in eksploatacijo producenta, pohabijo delavca v drobce človeka, ponižajo ga v pritlikavo stroja, z mučnostjo dela uničujejo vsebino njegovega dela, odtujujejo mu duhovne potenciale delovnega procesa v istem obsegu, kakor si ta proces osvaja znanost kot samostojno potenco«.

ZAHVALA

Ob težki izgubi ljubega moža, očka in brata

ALOJZA AŽMANA

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so nam v dneh težke izgube pomagali, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter ga spremili na zadnji poti. Zahvaljujem se dr. Viktorju Marčiču, primariju dr. Brandstetterju, primariju dr. Hafnerju ter osebju internega in kirurškega oddelka za zdravljenje med dolgotrajno boleznijo.

Toplo se zahvaljujem sodelavcem iz mehanične delavnice in sostanovalcem za pomoč, prav tako tudi osebju ŽIC in vodstvu osnovne šole »Tone Čufar« za pozornost ter pionijskemu pevskemu zboru za žalostinke.

Zalujoča žena Katarina z družino, sestrice Katarina in Marija ter ostalo sorodstvo

Iz navedenega je vznikla ena izmed osnovnih zahtev proletarske revolucije, da delavec ne more biti več golo orodje za delo. Hkrati pa mu očitajo, da nima kulturnih potreb in ne navad.

2. Tudi stremljenja nove gospodarske politike nimajo za cilj, da bi se uveljavljala antimarksistična stališča na področju strokovnega izobraževanja, temveč nasprotno. Pred nami je ogromna naloga, kako dodatno izobraziti preko 1.500.000 ali 56% neposrednih proizvajalcev, ki imajo le 4 ali še manj razredov osnovne šole. Primerjajmo to stanje, na eni strani z današnjimi zahtevami tehnike, ekonomike in znanosti, na drugi strani pa s sistemom samoupravljanja. Kdo skrbi in se briga za nadaljnje izobraževanje teh? Kako radi nastopamo v imenu delavcev. Kdo jih vpraša za probleme in težnje, kdo dejansko odloča? Pogosto zavirajo možnosti nadaljnega izobraževanja v podjetju prav tisti, ki so že izkoristili priliko, da so dosegli višjo kvalifikacijo, v novih generacijah pa vidijo nevarne tekmece.

Nekatera podjetja skušajo reševati problem fluktuacije s tem, da nove delavce čim bolj enostransko usposobi za delo, na primer: varilec za navpično varjenje, varilec za vodoravno varjenje, varilec — za rezanje itd. In veseli so uspeha, da so jih z omejenim znanjem prikovali na delovno mesto. O tem problemu razpravlja Lenin v svojih delih.

To ni demagoško prikazovanje, to so dejstva. Kdo se danes uspešno upira takim stališčem?

3. In problem realizatorjev usposabljanja?

Vsakemu izmed nas se zdi samo po sebi umevno, o tem sploh več ne razmišljamo, da mora imeti vsaka športna panoga dobre trenerje, da morajo biti za pouk na osnovni šoli, gimnaziji, glasbeni šoli itd. za to delo ustrezno izobraženi učitelji.

V proizvodnji pa, kjer se z milijoni zaposlenih ustvarja ves narodni dohodek, se je do nedavnega smatralo, ponekod pa še danes, za potrebno, da bi imelo vsako podjetje, ali večji obrat za usposabljanje novih ali že nameščenih delavcev ustrezne izmed svojih vrst dodatno izobražene učne moči — inštruktorje. To ne pomeni, da bi morali za to koga na novo sprejeti.

(dalje prihodnjič)

O prevozu v Planico

V zadnji številki smo objavili vozni red dodatnih avtobusnih prog v Planico in obratno. Ker je bilo šele zadnji dan pred ukinitvijo železniške proge Jesenice-Planica sklenjeno, da bo vlak vozil še do 31. marca, seveda ta vozni red sedaj ne velja. Zato danes objavljamo vozni red vlakov in vozni red dodatnih avtobusov v gornjesavsko dolino.

Z Jesenic ob 6.21 uri, 14.20 uri in 22.22 uri s prihodom v Planico ob 7.10 uri, 15.11 uri in 23.11uri. Iz Planice ob 4.50, 12.48 in 20.44 uri s prihodom na Jesenice ob 5.25, 13.32 in 21.29 uri.

Začasni vozni red dodatnih avtobusov:

1 D	2 V	3 V	4 V	km	POSTAJE	5 D	6 V	7 V	8 D	9 V	10 D
—	7,00	—	16,24	—	RATECE	—	—	12,35	—	18,35	—
—	7,06	—	16,30	4	PODKOREN	—	—	12,29	—	18,29	—
5,05	7,11	10,35	16,35	7	KRANJSKA GORA	6,52	8,24	12,24	14,52	18,54	19,24
5,08	7,14	10,38	16,38	8	LOG	6,49	8,21	12,21	14,49	18,21	19,21
5,12	7,18	10,42	16,42	11	GOZD II	6,45	8,17	12,17	14,45	18,17	19,17
5,14	7,20	10,44	16,44	12	GOZD I	6,43	8,15	12,15	14,43	18,15	19,15
5,21	7,27	10,51	16,51	17	BELCA II	6,36	8,08	12,08	14,36	18,08	19,08
5,22	7,28	10,52	16,52	18	BELCA I	6,35	8,07	12,07	14,35	18,07	19,07
5,26	7,32	10,56	16,56	20	MOJSTRANA	6,31	8,03	12,03	14,31	18,03	19,03
5,27	7,33	10,57	16,57	21	KAMNJE	6,30	8,02	12,02	14,30	18,02	19,02
5,35	7,41	11,05	17,05	27	HRUSICA	6,22	7,54	11,54	14,22	17,54	18,54
5,38	7,44	11,08	17,08	28	BOLNICA	6,15	7,51	11,51	14,19	17,51	18,51
5,40	7,46	11,10	17,10	29	ZDRAVSTVENI DOM	6,17	7,49	11,49	14,17	17,49	18,49
5,42	7,48	11,12	17,12	30	JESENICE — žel. postaja	6,15	7,47	11,47	14,15	17,47	18,47
5,44	7,50	11,14	17,14	31	Jesenice — železnica	6,13	7,45	11,45	14,13	17,45	18,45
5,47	—	—	—	33	JAVORNIK	6,10	—	—	—	—	—

Ta začasni vozni avtobusni red je prilagojen prihodom in odhodom vlakov na Jesenice. Veljal bo, dokler ne bo dokončno ukinjen vlak na progi Jesenice-Planica. Od takrat naprej pa bo začel veljati vozni red dodatnih avtobusnih prog, ki smo ga objavili v 2. številki.

HOKEJ NA LEDU

Kranjska gora : Olimpija 9:4 (2:1, 5:1, 2:2)

V sredo zvečer je bila na drsališču pod Mežakljo tekma II. kola tekmovanja za jugoslovanski hokejski pokal, v kateri so Kranjskogorci izdatno premagali ljubljansko Olimpijo, moštvo Kranjske gore pa je zamudilo priliko, da zmaga še z višjim rezultatom.

Strelci za Kranjsko goro: Petač 3, Sušnik 2, Hribar, Eržen, Hiti in Pirc po 1, za Olimpijo pa Zupančič, Be-

ravs in Modic po 1. Srečanje sta pred okrog 200 gledalci vodila Čebulj iz Radovljice in Benedičič z Jesenic.

Kranjskogorci so bili uspešni že v 1. in 2. minuti, toda to je bilo tudi vse, kar smo videli v prvi tretjini. Premoči Kranjskogorcev se je še povečala v drugi tretjini, ko so tudi uspeli petkrat premagati Cerarja, vratarja Olimpije. V zadnji tretjini pa so najprej olimpijci povedli z 2:0 in šele proti koncu tretjine so bili uspešni tudi domačini. Končni rezultat je bil 9:4 (2:1, 5:1 in 2:2).

Ta tekma je pokazala, da postaja Kranjska gora vedno bolj uigrana ekipa. S to zmago si je pridobila precej možnosti, da sodeluje v finalu le-

tošnjega prvega tekmovanja za jugoslovanski hokejski pokal. Tudi povratno tekmo z Olimpijo bodo Kranjskogorci odigrali na Jesenicah in sicer v soboto. Zmagovalec se bo v polfinalu pomeril z zmagovalcem srečanja Mladost (Zagreb) : Slavija (Vevče).

— »Oče, zakaj pa se zemlja vrti?«
»O, ti nepridiprav ti, kako pa si prišel do moje steklenice?«

KRIŽANKA

Vodoravno: 1. posestnik, imetnik, 8. oder, podstenje, 9. pošta, telegraf, telefon, 10. prislov, 11. tovarna v Nišu, 12. postava, život, 13. pritok Rena v Švici, 15. samo, 16. izgon, pregnanstvo, 18. riba, imenovana »morski vrag«, 20. začetnici psevdonima skladatelja Osterca, 21. pokrajina

Izkušnje z obzidavo ASEA električne peči

Pri velikih obločnih električnih pečeh kot je naša ASEA peč je zelo važno vprašanje vzdržnosti obzidave sten peči, ker so obratovalni pogoji zaradi visokih temperatur zelo neugodni. Pred pričetkom obratovanja te peči smo pripravili material za dva različna načina obzidave, in sicer: z dolo blok ter magnezitno opeko.

Do sedaj smo sedemkrat uporabili za obzidavo dolo-bloke in dvakrat kemično vezano magnezitno opeko. Ugotovili smo to, kar je pokazala že praksa v različnih tujih železarnah, ki imajo velike električne obločne peči, da so namreč dolo-bloki za obzidavo teh peči bolj primerni. Praksa uporabe dolo-blokov je pokazala naslednje prednosti:

— Montaža dolo-blokov v peč je zelo hitra, saj potrebujemo za celotno obzidavo samo 6 kosov, medtem, ko je treba pri uporabi kemično-vezane magnezitne opeke zidati vsak kos posebej. To ima za posledico da traja remont ASEA električne peči pri uporabi dolo-blokov 1,5 dneva in pri uporabi magnezitne opeke 3 dni, torej še enkrat več. To praktično pomeni, da je izkoriščanje koledarskega časa pri uporabi dolo-blokov boljše kot pri uporabi kemično vezane magnezitne opeke.

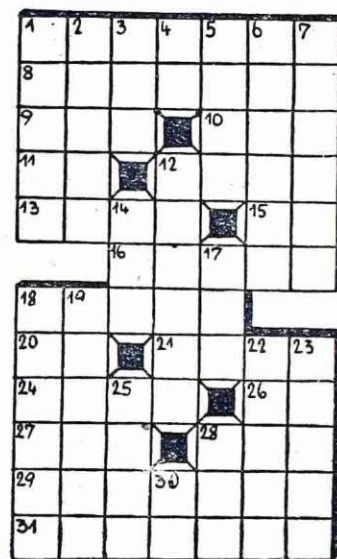
— Vzdržnost dolo-blokov in kemično vezane magnezitne opeke je približno enaka, 50—70 šaržev, odvisno od programa in če je bilo obratovanje kontinuirano ali s prekinitvami. Vendar pri uporabi kemično vezane magnezitne opeke smo bili v obeh obratovalnih kampanjah primorani izvesti po tri vroče remonte, ki so skupno trajali dva dni in smo pri tem porabili v vsaki obratovalni kampanji za te remonte približno 10 ton sinterdolomita. Pri uporabi dolo-blokov smo doslej izvajali pri vsaki obratovalni kampanji le manjše vroče remonte, ki so trajali skupno nekaj ur ob minimalni porabi sinterdolomita.

— Cena dolo-blokov je precej nižja od kemično vezane magnezitne opeke in so zato stroški posameznih obzidav že sami po sebi nižji.

M. M.

in sultanat v Arabiji, 24. rimski bog ljubezni, 26. romanski spolnik, 27. vprašalnica, 28. zelo tanka tkanina, 29. reka v Južni Ameriki, 31. rasna diskriminacija.

Navpično: 1. gobavost, 2. vrtna cvetlica, 3. tovarna v Trbovljah, 4. začetnici priimka in imena obratovodje livarn, 5. del stopala, 6. vzor, stopnja popolnosti (množ.), 7. mesto v Zahodni Nemčiji, 12. izsek, oddelek, področje, 14. evropski veletok, 17. okrajšano ameriško moško ime, 18. marmor, 19. glavno mesto Eritreje, 22. tuje žensko ime, 23. nepopoln zlom, 25. opis, 28. zagrebška tovarna svinčnikov, 30. kemični znak za nikelj.

ZELEZAR

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ZELEZARNE JESENICE — Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Remigij Noč — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo Železarnja, Železarna Jesenice. Tel. int. 758 in 394 — Tisk ČP »Gorenjski tisk«

TEHNIČNE ZANIMIVOSTI • TEHNIČNE ZANIMIVOSTI • TEHNIČNE ZANIMIVOSTI • TEHNIČNE ZANIMIVOSTI • TEH

Svedska železna ruda na pohodu

V septembru preteklega leta je švedski ministrski predsednik Tage Erlander, ob proslavi 75-letnice obstoja znane švedske rudarske družbe LKAB, svečano pognal v obratovanje tri nove velike naprave za izkoriščanje in pripravo železne rude. Z velikimi investicijami v višini 500 milijonov švedskih kron je zgradila ta družba novo pristanišče za nakladanje železne rude v Botniškem zalivu, novo napravo za koncentriranje in peletiziranje železne rude v znanem rudniku železne rude Kiruni in odprla nov rudnik železne rude

Svappavaara, ki je povezan s Kiruno s 40 km dolgo železniško progo.

Do zdaj so transportirali švedsko železno rudo v druge dežele preko dveh pristanišč norveškega Narvika ob Atlantskem oceanu in švedske luke Lulea ob Botniškem zalivu. Največji del rude prevažajo v Narvik; — letos predvidoma 17 milijonov ton od skupnih preko 20 milijonov ton —, medtem ko je bil transport preko Lulea manjši zaradi premajhnih prekladalnih in skladiščnih kapacitet. Da bi omogočila večji prevoz preko Botniškega zaliva je družba

LKAB zgradila v bližini starega pristanišča Lulea novo pristanišče z najmodernejšimi prekladalnimi napravami velikih kapacitet. Tako bodo lahko v tem pristanišču v 150 dneh letno — ostale dni je pristanišče zamrznjeno — preložili 9 milijonov ton železne rude, kar je znatno več kot do zdaj. Tudi skladiščne kapacitete so povečane od sedanjih 3 na 5 milijonov ton. V pristanišču bodo lahko pristajale ladje za prevoz železne rude z največjo nosilnostjo 40.000 ton.

Pri rudniku Kiruna so zgradili novo napravo za koncent-

riranje in peletiziranje železne rude. Končni proizvod te naprave so peleti s premerom 10 — 12 mm, ki vsebujejo 68 — 69 % železa, medtem ko je letna kapaciteta 2 milijona ton peletov. Skupno z napravo za proizvodnjo peletov v rudniku Malmberget, ki že obratuje, bo lahko družba LKAB proizvajala letno 3 milijone ton te železarske surovine.

Novi rudnik železne rude Svappavaara, ki so ga tudi ob tej priliki odprli, ima zaloge okoli 200 milijonov ton. Ruda je sorazmerno bogata in vsebuje nizek fosfor. V tem rudniku gradijo tudi naprave za proizvodnjo koncentratov z visoko vsebnostjo železa. Ko bodo zgrajene, računajo na letno proizvodnjo 3 milijone ton. Ima skupno

335 zaposlenih delavcev in zato računajo na proizvodnjo 9000 ton letno na zaposlenega, kar je dvakrat več kot v rudniku Kiruna, ki je tudi zelo mehaniziran. To pa pomeni, da je novi rudnik še bolj mehaniziran.

Vsi ti podatki dokazujejo, da si švedska družba LKAB zelo prizadeva, da bi čim bolj razširila izkop in predvsem oplemenitenje železne rude, ki jo izvažajo v različne zahodne države. S tem bo dosegla, da z oplemenitvijo osnovne surovine opravi del potrebnega dela že na samem rudniku in s tem tudi poveča ceno izvožene železne rude. Brez dvoma spada Švedska zato med tehnično najbolj napredne dobavitelje železnih rud v svetu.

K.